

शैक्षणिक दिनदर्शिका

(इयत्ता दुसरी)

जून ते ऑगस्ट २०२०

राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र, पुणे

प्रेरणा व मार्गदर्शन

मा.ना.उद्धवजी ठाकरे
मुख्यमंत्री
महाराष्ट्र राज्य

मा.ना.अजित पवार
उपमुख्यमंत्री
महाराष्ट्र राज्य

प्रा.वर्षा गायकवाड
मंत्री
शालेय शिक्षण विभाग
महाराष्ट्र राज्य

मा.ओमप्रकाश उर्फ बच्चू बाबाराव कडू
राज्य मंत्री
शालेय शिक्षण विभाग
महाराष्ट्र राज्य

मा.वंदना कृष्णा(भा.प्र.से.)
अपर मुख्य सचिव
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
महाराष्ट्र राज्य

मा.विशाल सोळंकी(भा.प्र.से.)
आयुक्त (शिक्षण)
महाराष्ट्र राज्य

शुभेच्छा संदेश...

जीवनातील विविध समस्यांना सामोरे जाताना शिक्षणाची ज्योत तेवत ठेवणाऱ्या असंख्य बालकांसमोर कोविड-१९ मुळे एक नवीन आव्हान उभे राहिले आहे. सर्व पालक, शिक्षक, शिक्षणप्रेमी यांच्यापुढे भविष्यातील शिक्षणाच्या व्यवस्थेबाबत प्रश्न निर्माण झाले आहेत. पण पुरोगामी महाराष्ट्र या अडचणीतूनही मार्ग काढून विद्यार्थी व शिक्षक यांच्या आरोग्याला प्राधान्य देऊन विद्यार्थ्यांचे शिक्षण होत राहिल यासाठी प्रयत्न करत राहिल आणि शिक्षणातही मागे राहणार नाही याची मला खात्री आहे.

आरोग्याला प्राधान्य देऊन शिक्षण चालू ठेवता येईल काय यावर शासन पातळीवर बरीच चर्चा होऊन शाळा बंद असल्या तरी मुलांच्या शिकण्याची प्रक्रिया कायम ठेवण्यासाठी शालेय शिक्षण विभाग 'शैक्षणिक दिनदर्शिका' घेऊन येत आहे. शिक्षण विभागाच्या या प्रयत्नांना सर्व शिक्षक, विद्यार्थी, शाळा व्यवस्थापन समिती व पालकांनी सकारात्मक प्रतिसाद द्यावा असे आवाहन मी या निमित्ताने करते.

सर्वांना नवीन शैक्षणिक वर्षाच्या शुभेच्छा!

प्रा.वर्षा गायकवाड
मंत्री
शालेय शिक्षण विभाग
महाराष्ट्र राज्य

मनोगत

महाराष्ट्रातील सर्व विद्यार्थी, पालक आणि शिक्षकांना नवीन शैक्षणिक वर्षाच्या हार्दिक शुभेच्छा!

कोविड-१९ च्या प्रादुर्भावामुळे मागील काही दिवसांपासून आपण अनेक संकटांचा सामना करत आहोत. आरोग्य आणि दैनंदिन उदरनिर्वाहाचा प्रश्न असणाऱ्या असंख्य बालकांना परिस्थितीमुळे शिक्षण सोडण्याची वेळ येऊ नये तसेच शिक्षणाशी, शिक्षकांशी त्यांचा संबंध तुटू नये यासाठी मागील २ महिन्यांपासून आम्ही 'शाळा बंद, पण शिक्षण आहे...' ही अभ्यासमाला सुरु ठेवली होती आणि त्याला महाराष्ट्रभरातून प्रचंड प्रतिसाद मिळाला. शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ मध्ये १५ जूनपासून सर्व महाराष्ट्रात प्रत्यक्ष शाळा सुरु करण्यात अनेक अडचणी आहेत. त्यामुळे आपण डिजिटल माध्यमातून शिक्षण देण्याचा निर्णय घेतला आहे. या पार्श्वभूमीवर राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषदेने शैक्षणिक दिनदर्शिकेची निर्मिती केली आहे. या शैक्षणिक दिनदर्शिकेचा वापर शिक्षक, पालक यांनी अत्यंत विचारपूर्वक करून विद्यार्थ्यांचे शिकणे अधिक समृद्धकरणे आवश्यक आहे. प्रत्यक्ष शाळा सुरु होत नाहीत तोपर्यंत विद्यार्थी शैक्षणिक दिनदर्शिकेचा वापर करून आपल्या सवडीनुसार आणि वेळेनुसार शिक्षण घेऊ शकणार आहेत. यामध्ये अध्ययन पूरक साहित्य, कृती, स्वाध्याय यांचा अंतर्भाव करण्यात आला आहे. आम्ही दीक्षा, रेडिओ, टेलिव्हिजन, अध्ययन व्यवस्थापन प्रणाली (LMS) इत्यादी माध्यमातून विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहोचण्यासाठी प्रयत्नशील असून त्याचाच एक भाग म्हणून शैक्षणिक दिनदर्शिका तयार करण्यात आली आहे. या उपक्रमास शिक्षक, पालक व विद्यार्थी सकारात्मक प्रतिसाद देतील आणि शिक्षणाची प्रक्रिया सुरु ठेवतील अशी मला आशा आहे.

शैक्षणिक दिनदर्शिकेचा प्रमुख उद्देश हा या संकटाच्या कालावधीमध्ये देखील विद्यार्थी शिक्षणप्रवाहात रहावा हाच आहे. आरोग्यासोबतच विद्यार्थ्यांचे शिक्षण हे ही महत्वाचे आहे. यासाठीच घरी बसून देखील विद्यार्थी शैक्षणिक दिनदर्शिकेचा वापर करून त्याच्या वेळेनुसार शिकू शकणार आहे. शाळा बंदच्या कालावधीमध्ये नवीन शैक्षणिक वर्षाच्या प्रारंभीच्या अनुषंगिक कृती तसेच अध्ययन अनुभव पूर्णतः देणे शक्य होणार नाही पण काही अध्ययन अनुभव हे या उपलब्ध ई-साहित्याच्या माध्यमातून देणे नक्कीच शक्य होणार आहे.

दिनकर पाटील

संचालक

राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण

परिषद, महाराष्ट्र, पुणे

शैक्षणिक दिनदर्शिका

नमस्कार विद्यार्थी मित्रहो,

सध्या कोविड-१९ या रोगामुळे संपूर्ण जग विविध समस्यांना सामोरे जात आहे. त्याला शिक्षणक्षेत्रही अपवाद नाही. जगभरातील शाळा-महाविद्यालये अनिश्चित काळासाठी बंद आहेत. शिक्षक, विद्यार्थी, पालक हे सर्वजण शाळा कधी सुरु होणार याविचारात आहेत. शाळा सुरु करता येत नसल्या तरी शिकणे जास्तीत जास्त समृद्ध करता येऊ शकेल का याचा विचार शासनपातळीवरही होत आहे.

शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ मध्ये विद्यार्थ्यांच्या शिक्षणासाठी दीक्षा ऍप, रेडिओ, टेलिव्हिजन,अध्ययन व्यवस्थापन प्रणाली (LMS) यांचा वापर करण्यासाठी सुद्धा शासन प्रयत्नशील आहे. त्याचाच एक भाग म्हणून दीक्षा ऍप्लिकेशनचा वापर मुलांच्या अध्ययनासाठी करण्याचा एक छोटासा प्रयत्न शैक्षणिक दिनदर्शिकेच्या रूपात आम्ही करत आहोत. शैक्षणिक दिनदर्शिका स्मार्ट पीडीएफ रूपात असून यामध्ये दिलेल्या अध्ययन स्रोतांवर स्पर्श केल्यास संबंधित ई-साहित्य आपल्यासमोर व्हिडिओरूपामध्ये दिसेल. शैक्षणिक दिनदर्शिका पाहताना इंटरनेट कनेक्टिव्हिटीची समस्या जाणवत असल्यास रेंज आहे अशा ठिकाणी जाऊन संबंधित ई-साहित्य दीक्षा ऍप्लिकेशनवरून आपण डाऊनलोड करू शकतो व इंटरनेट कनेक्टिव्हिटी नसलेल्या ठिकाणी ऑफलाईन वापरू शकतो.

महाराष्ट्र राज्यातील सर्वच विद्यार्थी व पालक सहजपणे वापर करू शकतील असा जून, जुलै व ऑगस्ट २०२० या महिन्यांसाठीचा अध्ययन साहित्यस्रोतांचा संच शैक्षणिक दिनदर्शिकेच्या रूपामध्ये आपणा सर्वांसाठी उपलब्ध करून देत आहोत. प्राप्त परिस्थितीत उपलब्ध अध्ययन स्रोतांच्या मदतीने तयार केलेल्या शैक्षणिक दिनदर्शिकेस शिक्षक, पालक व विद्यार्थी सकारात्मक प्रतिसाद देतील असा विश्वास वाटतो. शैक्षणिक दिनदर्शिकेचा उपयोग आपल्या पाल्याचे किंवा आपल्या विद्यार्थ्यांचे अध्ययन सुकर करण्यासाठी नक्कीच होईल अशी आशा आहे.

शैक्षणिक दिनदर्शिका विद्यार्थ्यांनी पालक आणि शिक्षकांच्या मार्गदर्शनाखाली वापरावयाची आहे.तसेच शिक्षकांनी फोन कॉल, व्हाट्सअप या माध्यमातून विद्यार्थी आणि पालक यांच्या संपर्कात राहून शैक्षणिक दिनदर्शिकेच्या साहाय्याने मुलांचे शिक्षण आनंददायी कसे होईल यासाठी प्रयत्न करावयाचा आहे. विद्यार्थ्यांनी शैक्षणिक दिनदर्शिकेचा वापर करत असताना पालक आणि घरातील इतर वडीलधारी मंडळी तसेच मोठे बहीण-भाऊ यांच्या देखरेखीखाली अध्ययन साहित्य वापरावे. शैक्षणिक दिनदर्शिकेमध्ये अध्ययनस्रोत म्हणून दीक्षा ऍप वरील संबंधित घटकांचे ई साहित्य दिले आहे. या साहित्याचा वापर संदर्भ म्हणून करण्यापूर्वी शिक्षकांशी चर्चा करणे आवश्यक आहे त्याचप्रमाणे शिक्षकांच्या सूचनेनुसार पाठ्यपुस्तकांचाही वापर आवश्यक आहे.

केवळ शैक्षणिक दिनदर्शिका पुरवल्याने विद्यार्थ्यांचा अभ्यास पूर्ण होणार नसून शिक्षकांनी सतत पालक व विद्यार्थ्यांच्या संपर्कात राहणे त्यांच्याशी चर्चा करणे, त्यांना काही प्रश्न विचारणे या माध्यमातून विद्यार्थ्यांचे सातत्यपूर्ण सर्वकष मूल्यमापन करावे. विद्यार्थ्यांवर सतत ऑनलाईन चाचण्यांचा मारा करणे योग्य नाही. त्याचप्रमाणे लेखी गृहपाठ, स्वाध्याय आणि चाचण्यायामुळे विद्यार्थ्यांचे अध्ययन कंटाळवाणे होणार नाही याचीही दक्षता शिक्षकांनी घेणे आवश्यक आहे. त्याच प्रमाणे विद्यार्थीनिहाय या नियोजनामध्ये लवचिकता सुद्धा असावी.

शिक्षकांसाठी सूचना :

1. शैक्षणिक दिनदर्शिका सर्व शिक्षकांनी आपल्या सर्व विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहचवावी.
2. शैक्षणिक दिनदर्शिका विद्यार्थ्यांनी वापरायला सुरु करण्यापूर्वी शिक्षकांनी सर्व वापरकर्त्या विद्यार्थ्यांशी व पालकांशी फोन, व्हिडीओ कॉल, ग्रुप कॉल,कॉन्फरन्स कॉल करून संवाद साधावा आणि शैक्षणिक दिनदर्शिका वापरून अभ्यास कसा करावा याबद्दल मार्गदर्शन करावे.
3. वर्गशिक्षकांनी विद्यार्थ्यांशी संवाद साधताना फक्त अभ्यासबद्दल बोलू नये. हा संवाद अनौपचारिक असावा. विद्यार्थी, कुटुंब, सध्याची दिनचर्या व घरात सध्या स्वीकारलेली जबाबदारी, आजूबाजूच्या परिस्थितीबाबत त्याचे मत याबद्दल चर्चा करून शिक्षक - विद्यार्थी संबंध दृढ होतील याची काळजी घ्यावी.

4. वर्गशिक्षकांनी, विषयशिक्षकांनी पाठ शिकताना पुस्तकाचा कसा वापर कसा करावा याबद्दल सूचना घाव्यात.
5. प्रत्येक पाठाचे ई-साहित्य बघण्यापूर्वी व बघितल्यानंतर काय करावे याबद्दलही विद्यार्थ्यांना सांगावे.
6. त्याचप्रमाणे पाठातील ई-साहित्याशी संबंधित समांतर उपक्रम आणि स्वाध्याय ह्याबाबतीत विद्यार्थ्यांशी संवाद साधावा.
7. नियमित अभ्यासाला पर्याय म्हणून आपण दीक्षा ऍपचा वापर आपण करत नाही आहोत तर शिक्षक आणि विद्यार्थी यांच्यातील आंतरक्रियेतून जे विद्यार्थ्यांचे अध्ययन घडते त्याला पूरक साहित्य किंवा शैक्षणिक साहित्य म्हणून ई-साहित्याचा वापर करणे अपेक्षित आहे.
8. शैक्षणिक दिनदर्शिकेमध्ये देण्यात आलेल्या कृतीशिवाय शिक्षकांनी आपल्या स्तरावर इतर आवश्यक कृती व उपक्रम विद्यार्थ्यांना पुरविण्यास हरकत नाही.

शैक्षणिक दिनदर्शिका वापरण्यासाठी विद्यार्थी व पालक यांच्याकरिता महत्वाच्या सूचना :

1. शैक्षणिक दिनदर्शिका म्हणजे पाठ्यपुस्तकातील पाठांवर आधारित नियोजन असून त्याचा उद्देश विद्यार्थ्यांचे अध्ययन सुलभ करणे हा आहे.
2. शैक्षणिक दिनदर्शिकेनुसार अध्ययन करताना यावर्षी आपल्याला पुरवलेल्या नवीन पाठ्यपुस्तकांचा उपयोग करावा.
3. दीक्षा ऍप पाहण्यापूर्वी एकदा पाठ्यपुस्तकातून संबंधित पाठ वाचावा. त्याचप्रमाणे ई-साहित्य पाहिल्यानंतरही ई-साहित्यातील अध्ययन घटक पुन्हा वाचणे अधिक फायदेशीर ठरेल.
4. पाहिलेल्या आणि वाचलेल्या अध्ययन घटकांत काही समस्या असल्यास ती आपले पालक, घरातील ज्येष्ठ व्यक्ती, मोठे बहीण-भाऊ शिक्षक यांच्याशी चर्चा करावी.
5. एक पाठ अभ्यासून संपल्यानंतर त्यावरील स्वाध्याय पूर्ण करावा व शक्य झाल्यास तो घरातील ज्येष्ठांकडून तपासून घ्यावा.
6. दररोज प्रत्येक विषयाचा अभ्यास करण्याची सवय लावून घ्या.
7. ठराविक कालावधीनंतर शिक्षकांनी पाठवलेल्या चाचण्याही सोडवा.
8. ई-साहित्य वापरताना घरातील ज्येष्ठ व्यक्तींच्या सानिध्यातच रहा.
9. ई-साहित्य सलगपणे न पाहता प्रत्येक विषय संपल्यानंतर थोडी विश्रांती घ्या. मोबाईल किंवा इलेक्ट्रॉनिक गॅजेट काही वेळासाठी दूर ठेवा.
10. इ.१ ली व २ रीच्या विद्यार्थ्यांनी दीक्षा ऍप व पाठ्यपुस्तक घरातील वडीलधाऱ्या मंडळींच्याच मदतीने वापरायचे आहे.
11. आवश्यक तेथे सांगितलेल्या कृती, प्रयोग किंवा उपक्रम करण्यापूर्वी वडीलधाऱ्या मंडळींना त्याची कल्पना घ्या अथवा त्या कृती किंवा उपक्रम त्यांच्या मदतीनेच करा.
12. शैक्षणिक दिनदर्शिकेमधील लिंक open होत नसल्यास सदर घटकाशी संबंधित ई-साहित्य DIKSHA APP च्या माध्यमातून आपणास पाहता येईल. यासाठी DIKSHA APP आपल्या मोबाईल मध्ये DOWNLOAD करून घ्यावे. तसेच पाठ्यपुस्तकामध्ये देण्यात आलेल्या QR CODE DIKSHA APP मधून SCAN करून ही पाहता येईल.

DIKSHA APP DOWNLOAD करण्यासाठी [येथे क्लिक करा](#)

राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र, पुणे

शैक्षणिक दिनदर्शिका

(इयत्ता दुसरी)

माहे - जून, जुलै, ऑगस्ट २०२०

इयत्ता - दुसरी

माहे - जून २०२०

विषय - मराठी

आ ठ व डा	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	पाठाचे नाव	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती
१	02.01.08 02.01.09	चित्रवाचन	येथे क्लिक करा	चित्राचे निरीक्षण करून चित्रातील फरक सांगा. चित्र बघून चित्रात काय काय दिसते ते सांगा. तुझ्या मित्रासोबत चित्राविषयी चर्चा करा. तू कोण कोणते खेळ खेळतोस, त्याविषयी सांगा. चित्र बघ,चित्रातील गोष्टीत शेवटी काय घडले असेल? तो विचार करून गोष्ट पूर्ण कर.
२	02.01.02 02.01.03	2.देवा तुझे किती.	येथे क्लिक करा	दीक्षाअॅप किंवा युट्यूब वरून गणे ऐका. गाण्याला स्वतःची चाल लावून म्हणून दाखवा. देवा विषयीआणखीकाही गाणी मिळवा. पृष्ठ क्रमांक ८ वरील चित्रवाक्य शब्द वापरून पुन्हा लिहा. चित्रांसाठी वापरलेल्या शब्दांची यादी बनवा. पृष्ठ क्रमांक ९ वरील शेवटच्या अक्षरांची गंमत ही कृती करा. पूर्ण कर.

माहे - जुलै २०२०

विषय - मराठी

आ ठ व डा	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	पाठाचे नाव	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती
१	०२.०१.०२ ०२.०१.०५	३.डिंगोरी	येथे क्लिक करा	डिंगोरी कविता स्वतःच्या चालीत म्हणा. कवितेला वेगवेगळ्या चाली लावून म्हणता येईल का? यासाठी दीक्षा अॅप, यू टूब चा उपयोग करून वेगवेगळ्या चालीत कविता ऐका व म्हण. पृष्ठ क्रमांक ११ वरील अक्षरे क्रमाने लिहून ठिपक्यांच्या सहाय्याने चित्र पूर्ण कर व त्याला रंग भरा.
२	02.01.0	४.चतुर	येथे क्लिक करा	प्रत्येक चित्रात काय दिसते ते सांगा.

8	02.01.09	हिराबाई		चित्राचे निरीक्षण करून गोष्ट तुझं शब्दांत सांगा. तुला माहित असालेली गोष्ट तुझ्या घरच्यांना सांगा.. हिराबाई च्या जागेवर तू असतात/असतीस तर काय केले असतेस?तुझ्या बहिणीला/भावाला/मित्राला सांगा. पृष्ठ क्रमांक १३ वरील शब्द वाच आणि लिहून काढा..
३	०२.०२.०७ ०२.०१.०३	५. फुलपाखरु	येथे क्लिक करा	फुलपाखरु ही कविता स्वतःच्या चालीत म्हणा.. कवितेला वेगवेगळ्या चाली लावून म्हणता येईल का? यासाठी दीक्षा अँप, यू टूब चा उपयोग करून वेगवेगळ्या चालीत कविता एका व म्हणा. कसे ते लिहा. *फुलपाखरु रंग कसी टिपते..... *फुलपाखरु हसते..... कोठे ते लिही. *फुलपाखरु दंग होते..... *फुलपाखरु बसते..... प्रत्येक रंगाच्या वस्तूचे किमान दोन नावे लिहा. *निळा *पिवळा *पांढरा *हिरवा *लाल *काळा
४	०२.०२.१५ ०२.०१.१६	६. चंपकला शाबासकी मिळाली.	येथे क्लिक करा	गोष्टीचे वाचन कर. तुम्हाला समजलेली गोष्ट तुमच्या आई- वडिलांना/भाऊ/बहिणीला सांग. जी गोष्ट तुम्ही वाचली आहे, त्यावर आधारित चित्र काढा. गावाची साफसफाई कोण करत असेल ते तुमच्या जवळच्यांना सांग. आपण आपल्या घराची स्वच्छता का ठेवावी? असे तुम्हाला वाटते, ते लिही. पृष्ठ क्रमांक १५ वरील शब्द वाचा आणि वहीत लिहून काढा..

माहे – ऑगस्ट २०२०

विषय – मराठी

आ ठ व डा	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	पाठाचे नाव	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती
१	०२.०१.०५ ०२.०१.१२	७. वडेश बहरला	येथे क्लिक करा	वडेश असा शब्दप्रयोग कोणासाठी केला असेल? तुम्हाला काय वाटते?ते लिहा.

				<p>वडेश बहरला हा पाठ वाचा.त्यावर आधारित प्रश्न पेढी तयार करा. कोण ते लिहा. १.लापाछापी खेळणारी.... २.पाखरांची भाषा समजणारा..... भूरभूर यासारखे पाठातील शब्दांची यादी तयार करा. पाठातील प्रश्नचिन्ह (?) असलेले वाक्य शोध व लिहा. पृष्ठ क्रमांक १९ वरील कृती वाचून पूर्ण करा.</p>
२	०२.०१.०८ ०२.०१.०९	भाज्यांचे भांडण,आ जीचे जेवण मी आहे असा.		<p>चित्रांच्या जागी योग्य शब्द वापरून पाठ वाचा. वाक्यात दिलेलेया चित्रांच्या नावाची यादी तयार करा. पृष्ठ क्रमांक २१ वरील तक्ता बघा व त्यात माहिती भरा.</p>
३	०२.०१.०८ ०२.०१.०९	चित्र वाचन	येथे क्लिक करा	<p>चित्रात कोणकोणती खेळणी दिसत आहे ते सांगा.. चित्रातील कोणकोणती खेळणी तुम्हाला आवडते, ते सांगा. चित्रामध्ये अजून कोणकोणती खेळणी असायला हवी होती असे तुम्हाला वाटते?</p>
४	०२.०१.०१ ०२.०१.०२	१.हळूच या हो हळूच या!	येथे क्लिक करा	<p>कविता चालीवर म्हणा. शेवटच्या अक्षरांचा उच्चार सारख्या असणाऱ्या कवितेतील शब्दांच्या जोड्या शोधून पाटीवर लिहा. वारा सुटला नसता तर काय झाले असते? तुम्हाला काय वाटते? कवितेला स्वतःची चाल लावून म्हणा. कोठे ते लिहा. १.फुले लपून बसतात ते ठिकाण..... २.तऱ्हेतऱ्हेचे रंग..... आम्हाला भेटायला हळूच या असे फुले का म्हणाली असतील? तुम्हाला काय वाटते?</p>

माहे - जून २०२०

विषय - गणित

आ ठ व डा	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	पाठाचे नाव	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती
१	02.71.02	चला शोधूया वेगवेग ळे	येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा	<p>विद्यार्थी खालील लिंक मध्ये दिलेली कविता समजून घेतील व खालील कृती करतील.</p> <ul style="list-style-type: none"> पालकांशी घरातील विविध भाज्या, फळभाज्या, परिसरातील वस्तू दाखवून त्याच्या त्रिमितीय

		आकार	येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा	<p>आकाराबदल चर्चा करा.</p> <ul style="list-style-type: none"> विद्यार्थी घरातील विविध वस्तू जमा करून त्यांचा त्रिमितीय आकार ओळख व वस्तू व त्याचा आकार पालकांना सांगा. <p>त्रिमितीय आकार व त्या आकाराच्या वस्तूचे गट तयार करा.</p>
२	02.71.02	चला हाताळू या भूमिती क आकार	येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा	<p>पालक विद्यार्थ्यांकडून खालील कृती करून घेतील.</p> <ul style="list-style-type: none"> पालक घरातील विविध भाज्या, फळभाज्या, परिसरातील वस्तू दाखवून त्याच्या त्रिमितीय आकाराबदल तसेच कडा, कोपरे व पृष्ठ याबद्दल विद्यार्थ्यांसोबत चर्चा घडवून आणतील. व्हिडिओच्या सहाय्याने व पालकाच्या मदतीने वस्तूचे कडा, कोपरे, सपाट पृष्ठे व वक्र पृष्ठे म्हणजे काय ? ते विद्यार्थी समजून घेतील. घरातील विविध वस्तू जमा करून उदा. काडीपेटी, विविध आकाराचे चेंडू, डबबे, पाण्याची बाटली इ. त्यांचे कडा, कोपरे, पृष्ठांची संख्या मोजा व सांगा . परिसरातील वस्तूचे पृष्ठे सपाट पृष्ठे व वक्र पृष्ठे सांगा. पालक तक्ता काढून देऊन विविध वस्तूचे कडा, कोपरे, सपाट पृष्ठे व वक्र पृष्ठे विद्यार्थ्यांकडून लिहून घेतील. घसरगुंडीच्या सहाय्याने कोणते पृष्ठे घसरतात व कोणते घरंगळतात ? ते शोधून काढा. कोपरे व कडा दोन्ही नसलेल्या वस्तू घसरतात की घरंगळतात ? ते शोधून काढा.
	02.71.03 02.71.04	गंमत रेषेची	येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा	<p>पालक/शिक्षक विद्यार्थ्यांकडून खालील कृती करून घेतील.</p> <ul style="list-style-type: none"> पालक वरील विडीओ बघून विद्यार्थ्यांकडून दोऱ्याच्या सहाय्याने सरळ रेषा व वक्ररेषा कशा निर्माण होतात? हे करून पहा. विद्यार्थी वहीवर, नोटबुकवर सरळ रेषा व वक्र रेषांचा सराव करतील. कागदाला घडी घालून आडवी, उभी व तिरकी रेषा काढा. आडवी, उभी, तिरकी व वाकलेली (वक्र) रेषा

			येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा	<p>काढा.</p> <ul style="list-style-type: none"> काडीपेटी, खोके, मोजपट्टी किंवा कोणतेही साधन न वापरता हाताच्या सहाय्याने रेषा काढा. सरळ व वक्र रेषांचा वापर करून रांगोळी, वस्तूची चित्रे काढून वेगवेगळे रंग भर. उदा. चौकोन, त्रिकोण, छत्री, पुस्तक इ. <p>एखादे चित्र घेऊन त्यातील सरळ व वक्र रेषा ओळखतील व त्यांना वेगवेगळे रंग भर.</p>
--	--	--	--	--

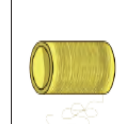

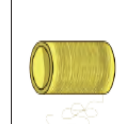

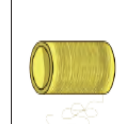

माहे – जुलै २०२०

विषय – गणित

आठ वडा	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	पाठाचे नाव	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती
--------	--------------------------	------------	--------------	-----------------

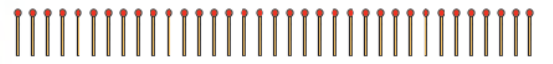
१	02.71.02	चला ओळखू या भौमितिक आकृत्या	येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा	<ul style="list-style-type: none"> विद्यार्थी घरातील वेगवेगळ्या वस्तू घेऊन वस्तूंच्या कडा भोवती पेन किंवा पेन्सिल फिरवून आकृती काढतील व आकृतीचे निरीक्षण करून आकृतीचे नाव लिहा. काढलेल्या आकृतीमध्ये किती बाजू किंवा कडा आहेत? कडा सरळ आहे किंवा वक्र आहे? तयार झालेली आकृती त्रिकोण, चौकोन, वर्तुळ या पैकी काय आहे ? ते पहा. पाटीवर कोणतेही तुमचे आवडते चित्र काढा व त्यामध्ये कोन-कोणते आकार आहेत? ते पहा. काडीपेटीतील काड्यांचा वापर करून विविध आकार तयार करा. विविध वस्तूंचा वापर करून आकृत्या काढण्याचा सराव करा.
---	----------	-----------------------------	--	---

					<p>र काढून त्यावर चाला.</p> <ul style="list-style-type: none"> • त्रिकोण, चौकोन, वर्तुळ यांच्या आकारापासून विविध प्रकारचे प्राणी, पक्षी व वस्तूंची आकार करा. उदा. घोडा, सस • वरील चित्र आणि त्यांची लावलेल्या वस्तूंसोबतची जोडी पाहा. यातील ज्या वस्तू तुमच्या घरी आहेत त्या पाहा. व वरीलप्रमाणे त्यांची नावे आणि आकार समजून घ्या. • खालील वस्तूंमधील कोणत्या वस्तू वरील आकारांशी जुळतात ते पाहा. त्यांची नावे सांगा. <p>१) काडीपेटी २) कपाट ३) चेंडू</p>
--	--	--	--	--	---

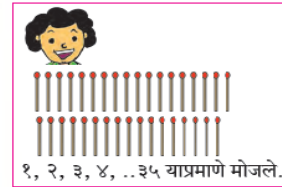
				<p>४) जोकरची टोपी</p> <p>* खाली दाखवलेल्या वस्तू हाताळ. प्रत्येक वस्तूला किती कडा व किती कोपरे आहेत ते तपास व लिही.</p> <table border="1" data-bbox="890 958 1422 1256"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>कडा - <input type="text"/></td> <td>कडा - <input type="text"/></td> <td>कडा - <input type="text"/></td> <td>कडा - <input type="text"/></td> </tr> <tr> <td>कोपरे - <input type="text"/></td> <td>कोपरे - <input type="text"/></td> <td>कोपरे - <input type="text"/></td> <td>कोपरे - <input type="text"/></td> </tr> </table>					कडा - <input type="text"/>	कडा - <input type="text"/>	कडा - <input type="text"/>	कडा - <input type="text"/>	कोपरे - <input type="text"/>	कोपरे - <input type="text"/>	कोपरे - <input type="text"/>	कोपरे - <input type="text"/>
																
कडा - <input type="text"/>	कडा - <input type="text"/>	कडा - <input type="text"/>	कडा - <input type="text"/>													
कोपरे - <input type="text"/>	कोपरे - <input type="text"/>	कोपरे - <input type="text"/>	कोपरे - <input type="text"/>													
२	02.71.01	संख्यांच्या जगात	<p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p>	<p>गटाने मोजूया</p> <ul style="list-style-type: none"> • एकसारख्या आकाराचे भरपूर मणी, खडे किंवा उपलब्ध छोट्या वस्तू गोळा करा. • आता गोळा केलेले मणी मोजा. किती आहेत सांगा. ती संख्या अंकात व अक्षरांत तुमच्या वही/ पाटीवर लिहा. येथे गरज भासल्यास मोठा भाऊ, बहीण, आई- वडील यांपैकी एकाची मदत घ्या. • आता त्यातील १२ मणी बाजूला घ्या. त्या मण्यांचे १ प्रमाणे गट करा. किती गट होतील? सांगा. सर्व मणी मिळून किती होतील? • छान.. आता त्याच बारा मण्यांचे २-२ प्रमाणे गट करा. असे किती गट झाले ते सांगा. • आता हेच १२ मणी ३ - ३ च्या गटाप्रमाणे करा. 												

- मोजा. हा खेळ ५ -५ गट होईपर्यंत करा.
- आता १२ मण्यांची मोजणी करताना १० झाले की त्याचा एक गट करा व तो गट बाजूला करून त्यास म्हणा १ दशक आणि २ एकक १२ असे वाचा.
- याप्रमाणे २५ ही संख्या घ्या. तिच्यात किती दशक आहेत ते सांगा? (२ दशक)...
२ दशक म्हणजे किती सुटे? (२० सुटे)...
यामध्ये किती एकक आहेत (५ एकक)
म्हणा २ दशक ५ एकक म्हणजेच २० पाच २५ (पंचवीस)..
- परिसरातील खडे, चिंचोके इ. चा वापर करून संख्या क्रमाने मोजा.
- पालक विद्यार्थ्यांना १ ते १०० संख्यांचा तक्ता पूर्ण करण्यासाठी देतील व विद्यार्थी पालकाच्या मदतीने तक्ता पूर्ण करतील.
- खडे, चिंचोके यांच्या सहाय्याने एखादी संख्या दिल्यास त्या संख्येनंतर क्रमाने म्हणजेच ओळीने पाठे म्हणण्याचा सराव करा.
- वहीवर १ ते १०० पर्यंतची कोणतीही संख्या लिहिल्यास ओळखण्याचा सराव करा.

मोजून लिहि.

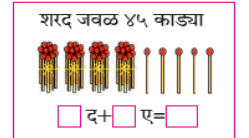

या काड्या यश व रमाला मोजायला दिल्या. त्या दोघांनी वेगवेगळ्या पद्धतीने मोजल्या

दशकाचे गट करून मोजणी सोपी होते.

अहमदच्या मित्र मैत्रिणींजवळ काड्या आहेत. दशकाचे गट करून त्या मोजल्या आहेत.

चला तर मग आपणही त्याप्रमाणे खालील वस्तू मोजूया.

3	02.71.01	संख्या वाचू- लिहूया	येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा चित्रांत दाखवलेली संख्या-१ येथे क्लिक करा चित्रांत दाखवलेली संख्या-२ येथे क्लिक करा चित्रांत दाखवलेली संख्या-३ येथे क्लिक करा	<ul style="list-style-type: none"> • १ ते १०० पर्यंतच्या संख्यांचे संख्याकार्ड कागदावर तयार करा. • प्रत्येक संख्याकार्डाला वेगवेगळे रंग द्या. • एकवीस ते शंभर संख्यांचे अक्षरी लेखन करण्याचा सराव दररोज करा. • अंकात संख्या दिल्यास अक्षरात लेखन करा. अक्षरात संख्या दिल्यास अंकात लेखन करा.
४	02.71.01	गट करण मोजणी	येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा	<p>पालक विद्यार्थ्यांकडून खालील कृती करून घेतील.</p> <ul style="list-style-type: none"> • परिसरातील कड्याचा, काडीपेटीतील कड्याचा वापर करून पालक विद्यार्थ्यांकडून १, २, ३, . . . या पद्धतीने तसेच गट करून मोजणी करून घेतील व कोणते सोपे पडते ते विद्यार्थ्यांच्या लक्षात आणून देईल व विद्यार्थ्यांकडून दशकाचे गट करून मोजणीचा सराव करून घेतील. • आपल्या भावंडात वस्तूची वाटणी करण्यासाठी गट करून मोजणी करून वाटे करतील. • दिलेल्या वस्तू किती आहेत? यासाठी सर्वप्रथम वस्तूची दशकाचा गट करून किती दशक व किती एकक आहे? ते शोधतील व एकक, दशक तक्ता तयार करून संख्या शोधतील व तसा सराव करतील. <p>वस्तू वरून गट करून संख्या शोधणे व दिलेले संख्या एवढे वस्तू काढणे याचा सराव करतील.</p>
	02.71.01	चित्रात दाखवले ली संख्या	येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा	<ul style="list-style-type: none"> • दिलेल्या संख्यातील एकक व दशक ओळखून एककाच्या व दशकाच्या घरात मांडण्याचा सराव करा. (३६, ५६, ६०, १५, ९०) • वस्तूचे गट करून तक्त्यामध्ये एकक व दशकाच्या घरात अंकाची मांडणी करून वस्तू संख्या रूपात लिहिण्याचा करा. • संख्या वाच व तेवढ्या वस्तू दाखव -याचा काडीपेटीतील किंवा इतर कड्याचे गट्टे व सुट्टे किंवा वस्तूचे दशकाचे व एककाचे गट तयार करून दाखवा. (२५, १७, ३०, ६५, ५९)

आठ वडा	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	पाठाचे नाव	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती																											
	दोन अंकी संख्या लिहिताना आणि तुलना करताना स्थानिक किंमतीचा उपयोग करतो. -दोन अंकांपासून तयार होणारी मोठ्यात मोठी आणि लहानात लहान संख्या तयार करतो. दिलेल्या) अंकाच्या आवृत्तीने आणि अंकाच्या आवृत्ती शिवाय(स्थानिक किंमत- १ स्थानिक किंमत- २	येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा	<p>स्थानिक किंमततुम्ही अगोदरच १ ते १०० संख्या लिहिलेली संख्याकार्डे तयार केलेली आहेत ती पण सोबत घ्या.</p> <p>आता कोणतेही एक संख्याकार्ड उचला. जसे - ४३ सांगा ४३ या संख्येतील ४ ही संख्या कोणत्या घरात लिहाल? (दशकच्या घरात)</p> <p>छान.. आता सांगा ४ दशक म्हणजे किती? ४० एकक)</p> <p>(</p> <p>आता दिसायला संख्या आहे ४ पण तिची किंमत दशकच्या घरात आहे ४०...</p> <p>दशकच्या घरातील ४ च्या या किंमतीला आपण तिची स्थानिक किंमत म्हणतो. ३ ही संख्या एककच्या म्हणजे सुट्यांच्या घरात आहे. म्हणून तिची किंमत ४ एकक एवढीच आहे. म्हणजेच ४ आहे.</p> <p>अशाप्रकारे ५६ या संख्येत ५ ची स्थानिक किंमत आहे ५० आणि ६ ची स्थानिक किंमत आहे ६...</p> <p>कारण ५ आहे दशकच्या घरात आणि ६ आहे एककच्या घरात.आता मनाने अशा वेगवेगळ्या संख्या घेवून त्यांच्यातील प्रत्येक अंकाची स्थानिक किंमत सांगण्याचा खेळ तुमच्या भावाबहीणीसोबत खेळा.</p> <p>प्रत्येक अधोरेखित अंकाची स्थानिक किंमत ओळख.</p> <table border="1"> <tr> <td>१८</td> <td>१ ची स्थानिक किंमत १०</td> <td>कारण १ दशकाच्या घरात आहे</td> </tr> <tr> <td>२३</td> <td>३ ची स्थानिक किंमत ३</td> <td>कारण ३ एककाच्या घरात आहे</td> </tr> <tr> <td>६५</td> <td>५ ची स्थानिक किंमत ५</td> <td>कारण ५ एककाच्या घरात आहे</td> </tr> <tr> <td>७२</td> <td>७ ची स्थानिक किंमत ७०</td> <td>कारण ७ दशकाच्या घरात आहे</td> </tr> <tr> <td>५०</td> <td>० ची स्थानिक किंमत <input type="text"/></td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>४०</td> <td>४ ची स्थानिक किंमत <input type="text"/></td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>८८</td> <td>८ ची स्थानिक किंमत <input type="text"/></td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>८८</td> <td>८ ची स्थानिक किंमत <input type="text"/></td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>६९</td> <td>६ ची स्थानिक किंमत <input type="text"/></td> <td>.....</td> </tr> </table> <p>आता खाली दिलेल्या संख्यांतील प्रत्येक अंकाची स्थानिक किंमत लिहा बरं!</p> <p>२२ ३८ ४९ ६० ९५</p> <p>२० २ ० ० ० ० ० ० ० ०</p>	१८	१ ची स्थानिक किंमत १०	कारण १ दशकाच्या घरात आहे	२३	३ ची स्थानिक किंमत ३	कारण ३ एककाच्या घरात आहे	६५	५ ची स्थानिक किंमत ५	कारण ५ एककाच्या घरात आहे	७२	७ ची स्थानिक किंमत ७०	कारण ७ दशकाच्या घरात आहे	५०	० ची स्थानिक किंमत <input type="text"/>	४०	४ ची स्थानिक किंमत <input type="text"/>	८८	८ ची स्थानिक किंमत <input type="text"/>	८८	८ ची स्थानिक किंमत <input type="text"/>	६९	६ ची स्थानिक किंमत <input type="text"/>
१८	१ ची स्थानिक किंमत १०	कारण १ दशकाच्या घरात आहे																													
२३	३ ची स्थानिक किंमत ३	कारण ३ एककाच्या घरात आहे																													
६५	५ ची स्थानिक किंमत ५	कारण ५ एककाच्या घरात आहे																													
७२	७ ची स्थानिक किंमत ७०	कारण ७ दशकाच्या घरात आहे																													
५०	० ची स्थानिक किंमत <input type="text"/>																													
४०	४ ची स्थानिक किंमत <input type="text"/>																													
८८	८ ची स्थानिक किंमत <input type="text"/>																													
८८	८ ची स्थानिक किंमत <input type="text"/>																													
६९	६ ची स्थानिक किंमत <input type="text"/>																													
२		विस्तारित रूप- १	येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा	<p>संख्येचे विस्तारित रूप</p> <ul style="list-style-type: none"> आता १० आणि १ असे संख्या असलेले कार्ड भरपूर तयार करा आणि आता खालीलप्रमाणे खेळ खेळूया. 																											

संख्येचे
विस्तारि
त रूप-
२

- फरशीवर दशक आणि एककची घरे आखा.
- एक संख्या घ्या. समजा ३२..
- सांगा ३२ या संख्येत किती दशक आहेत? (३ दशक)
- छान आता तुम्ही बनवलेले १० चे कार्ड हाती घ्या. सांगा ३ दशक म्हणजे १० चे किती कार्ड हाती घ्याल? (३ कार्ड)

छान आता १० ची ही ३ कार्ड दशकच्या घरात ठेवा आणि म्हणा ३ दशक म्हणजे ३०...

आता आपण ३२ ही संख्या तीस दोन बत्तीस म्हणजेच ३ दशक आणि २ एकक अशी लिहितो आणि वाचतो. **याच संख्येला आता आपण खालीलप्रमाणे मांडू व वाचू आणि लिहू.**

- ३२ = तीस दोन = तीस आणि दोन = ३० + २
- ४५ = चाळीस पाच = चाळीस आणि पाच = ४० + ५
- ६० = साठ शून्य = साठ आणि शून्य = ६० + ०

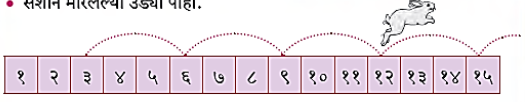
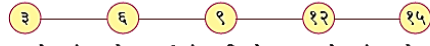
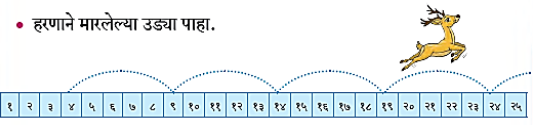
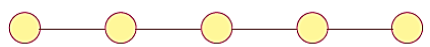
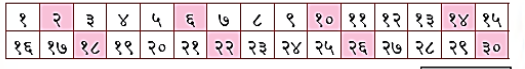
आता याप्रमाणे ९९ पर्यंतच्या संख्या घ्या. दशक एककच्या घरात योग्य पद्धतीने ठेवा. १० आणि १ ची कार्डे योग्य घरात ठेवताना किती लागतील हे काळजीपूर्वक पाहा.

तुम्ही निवडलेल्या सर्व संख्या वरीलप्रमाणे + हे चिन्हा वापरून मांडा. वाचा व लिहा.

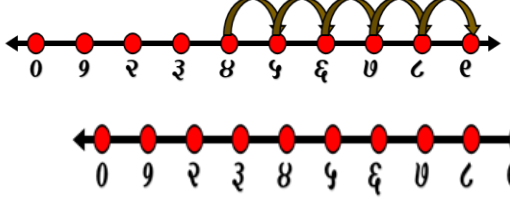
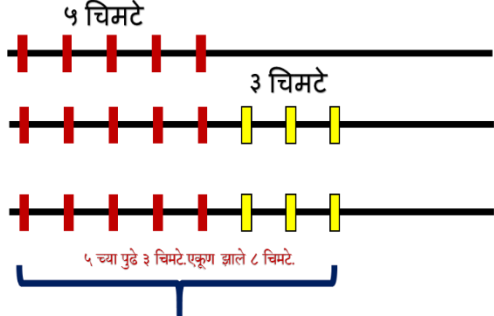
खालील संख्यांची विस्तारित रूपे लिही.

संख्या	अक्षरी रूपे	विस्तारित रूप
३२	तीस आणि दोन	३० + २
१० आणि	
६४ आणि	
१७ आणि	

		<p>संख्या मोजूया -१</p> <p>टप्प्याने संख्या मोजूया -२</p>	<p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p>	<p>टप्प्याने संख्या मोजूया</p> <ul style="list-style-type: none"> • तुम्ही संख्या घेवून ती वेगवेगळ्या गटांत मोजून ठेवण्याचा खेळ खेळलाच आहे. आता चला तोच खेळ आपण पुन्हा खेळू. • चला फरशीवर एक लांब सरळ रेषा काढा. त्या रेषेवर सारख्या अंतरावर ० ते २० या संख्यांची कार्डे ठेवा. • आता ० या कार्डाजवळ उभे राहा. प्रत्येकवेळी १ घर पुढे जा. ० वरून १ वर गेलात ना की म्हणा १ घर पूर्ण झाले. आता १ वरून २ वर गेलात की म्हणा २ घरे पूर्ण झाली. असे जात जात १२ या संख्याकार्डाजवळ जावून थांबा. आता सांगा किती घरे पूर्ण केली? (१२ घरे) • आता परत ० जवळ थांबा. आता प्रत्येकवेळी २ घरे पुढे जा. जसे की ० वरून २ वर आलात की म्हणा २ घरांचा एक टप्पा पूर्ण झाला. असे करत १२ वर जा. २ घरांचे किती टप्पे पूर्ण केले? (६ टप्पे पूर्ण केले.)
--	--	---	---	---

				<p>• सशाने मारलेल्या उड्या पाहा.</p> <p>सशाने ज्या चौकटींवरून उडी मारली तेथील संख्या पाहा.</p> <p>३ च्या पुढे ३ संख्या मोजून ६ ही संख्या मिळते. ६ च्या पुढे ३ संख्या मोजून ९ ही संख्या मिळते. याप्रमाणे प्रत्येक वेळी ३ संख्या मोजून येथे पुढची संख्या मिळते. ३ च्या पुढे ६, ९, १२, १५ या ३ च्या टप्प्याने येणाऱ्या संख्या आहेत.</p> <p>• हरणाने मारलेल्या उड्या पाहा.</p> <p>हरणाने जेथून उड्या मारल्या तेथील संख्या लिही.</p> <p>४ च्या पुढे १, १४, १९, २४ या ५ च्या टप्प्याने येणाऱ्या संख्या आहेत.</p> <p>रंगीत चौकटींतील संख्या पाहा. या संख्या कोणत्या टप्प्याने आल्या आहेत ते शोध.</p> <ul style="list-style-type: none"> • आता ० वर उभे राहा. २० या घरावर जायचे आहे. परंतु प्रत्येकवेळी २ च्या टप्प्याने जा. सांगा किती टप्पे झाले? • आता ० वरून २० वर ४ च्या टप्प्याने जा. सांगा किती टप्पे झाले? • आता ० वरून २० वर ३ च्या टप्प्याने जा. जाता येईल का? काय होते? ते सांगा. • याप्रकारे ० ते २० मधील वेगवेगळ्या संख्या निवडा आणि प्रत्येकवेळी १ चा टप्पा, २ चा टप्पा असे ६ पर्यंत टप्पे करा. • प्रत्येकवेळी किती किती टप्पे गेलात ते सांगा. • कोणत्या संख्येवर कोणत्या टप्प्यांनी जाता येत नाही हे लक्षात ठेवा.
४	दोन अंकी संख्यांच्या बेरजेवर आधारित दैनंदिन जीवनातील साधे प्रश्नसमस्या /	बेरीज गंमत- १ बेरीज गंमत- २	<p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p>	<p>बेरीज गंमत</p> <p>बेरीज करून पुढे मोजून</p> <p>९ एकक (सुटे) घ्या. त्यासाठी तुम्ही मणी, बटन किंवा एकसारख्या आकाराचे बारीक खडे घेवू शकता.</p> <p>एका झाडावर ३ चिमण्या बसल्या होत्या. थोड्या वेळाने आणखी २ चिमण्या येवून बसल्या. आता झाडावर एकूण किती चिमण्या</p>

सोडवितो	बेरीज गंमत- ३		<p>आहेत?</p> <ul style="list-style-type: none"> चला पाटीवर ३ ठोकळे घ्या. १ ठोकळा म्हणजे १ चिमणी असे समजा. तीन सुटे पाटीवर घेतले की तेथे लिहा ३. <p>आता झाडावर आल्या आणखी २ चिमण्या. म्हणून ३ च्या खाली आणखी २ सुटे घ्या.</p> <p>पाटीवर लिहा २.</p> <p>आता सगळ्या मिळून किती चिमण्या झाडावर आहेत हे पाहण्यासाठी ३ आणि २ सुटे एकत्र करू</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> <p>सुटे</p> </div> <div style="text-align: center;"> </div> </div> <p>व मोजू.</p> <p>आता पाटीवर एकूण किती सुटे दिसतात? (पाच)... बरोबर... म्हणजेच ३ चिमण्या आणि २ चिमण्या मिळून एकूण झाल्या ५ चिमण्या. चला पाटीवर ५ सुट्यांजवळ लिहा ५.</p> <p>३ मध्ये आपण २ वाढवले, मिळवले म्हणजेच आपण बेरीज केली. '+' याला बेरजेचे चिन्ह म्हणतात.</p> <ul style="list-style-type: none"> मिळवणे , वाढवणे, आणखी टाकले, अजून घेतले, मिसळले इ. सारखे शब्द आपण बेरजेसाठी वापरतो. बेरजेसाठी अजून कोणते शब्द तुम्ही वापरता ते सांगा. खालीलप्रमाणे एक संख्यारेषा काढतील. त्यावर समान अंतरावर खुणा करून ० ते ९ अंक लिहा व चित्रात दिसते त्याप्रमाणे कृती करा. <p>1. चला आपण ४ + ५ ही बेरीज संख्यारेषेवर पुढे मोजून करूया.</p>
---------	---------------------	--	---

				 <p>या संख्यारेषेवर ४ पासून पुढे ५ पाऊले मोजूया. ४ पासून पुढे ५ घरे मोजल्यास ९ येतात. म्हणून $४ + ५ = ९$</p>
		<p>पुढे मोजून बेरीज- १</p> <p>पुढे मोजून बेरीज- २</p>	<p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p>	<p>पुढे मोजून बेरीज-</p> <ul style="list-style-type: none"> ४ सुटे घ्या. आता ३ सुटे हातात घ्या. ४ पासून पुढे एक एक सुटा ठेवत मोजा. जसे- ५, ६, ७... याप्रमाणे ४ पासून ३ घरे पुढे मोजल्यास मिळतील ७. $४ + ३ = ७$ ही मांडणी पाटीवर करा. आता एक दोरी व काही चिमटे घ्या. दोरीवर अगोदर ५ चिमटे लावा व सांगा- - " दोरीवर किती चिमटे लावले आहेत? मोज व सांग. - ५ चिमटे लावले आहेत. ५ च्या पुढे एक एक ने मोजत ते चिमटे दोरीवर आणखी ३ चिमटे लाव. असे करताना ५ च्या पुढे मोजा <ul style="list-style-type: none"> - जसे- ६, ७, ८...

आ ठव डा	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	पाठाचे नाव	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती
1		Introduction to “My English Book Two”	Click here	<ul style="list-style-type: none"> ● Download “My English Book Two” using this link. http://cart.ebalbharati.in/BalBooks/ebook.aspx
2	<p>The learner 02.17.01 recites, sings and enjoys listening to songs, rhymes with actions. 02.17.09 listens carefully and learns new words of the context</p>	1.1 Bounce a Bal page 1	Click here	<ul style="list-style-type: none"> ● Listen to the song and enjoy the rhythm and act. Try to recite the poem.
	<p>02.17.05 uses stock expressions in face to face interactions in the classroom or in the surroundings. 02.17.09 listens carefully and learns new words of the context.</p>	1.2 Activity Time	Click here	<ul style="list-style-type: none"> ● Repeat along with the video. Use the expression while talking with the parents, brothers and sisters or friends.
	<p>The learner repeats words, phrases and sentences.</p>	1.3 Let’s Speak	Click here	<ul style="list-style-type: none"> ● Listen to the conversation from the video and repeat’ Try to speak with your parents and friends.

	<p>The learner</p> <p>02.17.01 recites, sings and enjoys listening to songs, rhymes with actions. repeats words, phrases and sentences.</p>	<p>1.4 Let's Revise</p> <p>1.5 Fun with Alphabet</p>	<p>REVISE</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● See the pictures and try to speak in English with your parents/ brother/ sister/ friends. ● Collect more things of English names from home. ● Read the letters of English alphabet (A to Z) and write them down in your note book
--	---	--	---------------	--

माहे – जुलै

विषय – इंग्रजी

आ ठ व डा	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	पाठाचे नाव	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती
1	<p>The learner</p> <p>recites, sings and enjoys listening to songs, rhymes with actions. participates in short conversations.</p>	<p>1.6 Activity Time</p> <p>1.7 Let's Speak</p>	<p>Click here</p> <p>Click here</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Look at the video and repeat.
2	<p>The learner</p> <p>participates in short conversations. reads and understands familiar words at sight.</p>	<p>1.8 Word Basket</p>	<p>Click here</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Look at the pictures and repeat. ● See the words in word basket and try to read them if you can.
3	<p>recites, sings and enjoys listening to songs, rhymes with actions. identifies and tells numerals</p>	<p>Learning Letters</p>	<p>Click here</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Count 1 to 10 in English and repeat Write the letters 'a to g' and see the pictures.

	up to 50			Guess the picture which starts with the letters 'a to g'
4	The learner speaks about themselves. participates in short conversations.	1.10 Animal Song	Click here	Listen to the song and try to repeat after it. Write 1 to 10 in English in your note book.

माहे - ऑगस्ट

विषय - इंग्रजी

आठवडा	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	पाठाचे नाव	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती
1	speaks about themselves. participates in short conversations	Reading Time		Read the names of the pictures in English. Draw a picture you like in your notebook.
2	Recites, sings and enjoys listening to songs, rhymes with actions. Writes a few words, phrases, short sentences, in response to poems and stories.	2.1 Birds can Fly	Click here Click here	<ul style="list-style-type: none"> Listen the song and try to repeat after it. Listen and enact Fly Swim Jump Walk Run Hop
3	Identify different shapes, sizes, colours, weight, texture etc. Listens carefully and learns new words of the context. Repeats words, phrases	2.2 Activity Time		<ul style="list-style-type: none"> Play a language game make pictures and guess the object <p>One will describe the picture by its colour, shape and others have to guess the name of the picture</p>

	and sentences.			
4	<p>Repeats words, phrases and sentences.</p> <p>Speaks about themselves.</p> <p>Participates in short conversations.</p> <p>Reads and understands familiar words at sight</p>	2.3 Let's Speak	Click here	<ul style="list-style-type: none"> • Listen the video and try to repeat after it. • Complete the question by adding your favorite word • Where is the? Where are the...?
	<p>Uses pronouns related to gender like 'his/her', 'he/she', 'it' and other pronouns like 'this/that', 'here/there', etc.</p> <p>Narrates a story with the help of the clues or pictures.</p> <p>Understands sequence of stories and events.</p>	2.4 The Lion and The Mouse	Click here	<ul style="list-style-type: none"> • Listen the story. • Try to tell the same story to your parents in your own mother tongue <p>Look and say</p> <p>Lion</p> <p>Mouse</p> <p>Little</p> <p>Please</p> <p>Sorry</p> <p>Thank you Very Much</p>

धन्यवाद !